

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 3.10.2022
C(2022) 7119 final

Geachte voorzitters,

De Commissie dankt het Vlaams Parlement, in zijn hoedanigheid van component van het Belgische nationale parlementaire systeem, op het gebied van de bevoegdheden die de Unie uitoefent, zoals is vermeld in Verklaring nr. 51 bij de Verdragen, voor zijn advies over de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Een Unie van gelijkheid: strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers 2020-2025 (COM(2020) 698 final), en de Belgische Senaat voor de toezending ervan.

De Commissie waardeert de belangstelling van het Vlaams Parlement voor de bescherming en versterking van de rechten van lhbtqi'ers in de Europese Unie (EU) en neemt nota van de opmerkingen in zijn advies.

Gelijkheid en de eerbiediging van de waardigheid en de mensenrechten zijn kernwaarden van de EU, die zijn verankerd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De Commissie benut alle instrumenten waarover zij beschikt om deze waarden te verdedigen. In dit verband heeft de Commissie op 15 juli 2022 besloten Hongarije voor het Hof van Justitie van de Europese Unie te dagen wegens een Hongaarse wet die in strijd is met verschillende in het Handvest verankerde grondrechten, waaronder het recht op non-discriminatie op grond van seksuele oriëntatie en geslacht.

De Commissie houdt toezicht op de gelijkheidssituatie van lhbtqi'ers in de EU-lidstaten. Als hoedster van de EU-Verdragen zorgt de Commissie ervoor dat bij de uitvoering van het EU-recht en de gefinancierde projecten het non-discriminatiebeginsel volledig in acht wordt genomen. Naast de uitvoering van het EU-recht is het de taak van de lidstaten om inclusie en diversiteit te verbeteren en ervoor te zorgen dat de grondrechten daadwerkelijk worden geëerbiedigd en beschermd overeenkomstig hun nationale wetgeving en hun internationale verplichtingen op het gebied van de mensenrechten.

Tijdens de uitvoering van de strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers zal de Commissie rechtstreeks met de lidstaten blijven samenwerken in het kader van de subgroep voor gelijkheid van lhbtqi'ers, waarvan België een actief lid is. De subgroep is opgericht in het kader van de Groep op hoog niveau inzake non-discriminatie, gelijkheid en diversiteit om de vooruitgang in de lidstaten te ondersteunen en te monitoren, onder meer wat

*Mevrouw Stephanie D'HOSE
Voorzitter van de Senaat
Paleis der Natie
Natieplein 1
B — 1009 BRUSSEL*

*Cc: Mevrouw Liesbeth HOMANS
Voorzitter van het Vlaams Parlement
B — 1011 BRUSSEL*

betreft de ontwikkeling van nationale actieplannen inzake gelijkheid van lhbtqi'ers. De Commissie zal in 2023 een tussentijds evaluatieverslag publiceren over de uitvoering van haar strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers.

De Commissie zal de Raad blijven steunen om de vaststelling van de richtlijn gelijke behandeling mogelijk te maken, die op het niveau van de Raad geblokkeerd is. Bovendien zal de Commissie, zoals aangekondigd in de strategie, in 2022 een horizontaal wetgevingsinitiatief inzake minimumnormen voor organen voor gelijke behandeling voorstellen.

Met betrekking tot transgender personen heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie geoordeeld dat het verbod op discriminatie op grond van geslacht, zoals vastgelegd in de richtlijnen inzake gendergelijkheid, ook discriminatie op grond van geslachtsverandering omvat, d.w.z. discriminatie van personen die voornemens zijn een geslachtsverandering te ondergaan, deze aan het ondergaan zijn of deze reeds hebben ondergaan. Transgender en intersekse personen behoren nog steeds tot de meest gediscrimineerde groepen binnen de Europese samenlevingen en de Commissie heeft opdracht gegeven tot specifieke studies over hun situatie. De studie over intersekse personen is momenteel aan de gang en zal ook de uitwisseling van goede praktijken tussen de lidstaten vergemakkelijken in het kader van de onlangs opgerichte subgroep voor gelijkheid van lhbtqi'ers om voorbeelden van antidiscriminatie, preventie van haatmisdrijven of wetgeving inzake wettelijke gendererkenning uit te wisselen. De Commissie heeft het Europees netwerk van juridische deskundigen op het gebied van gelijkheid ook opgedragen een artikel op te stellen over "Bescherming van transgender, non-binaire en intersekse personen tegen discriminatie in het EU-recht", dat zal worden gepubliceerd in het eerste nummer van de European Equality Law Review van 2022. Er wordt onderzocht hoe transgender, non-binaire en intersekse personen momenteel beschermd worden tegen discriminatie in het EU-recht, en hoe die bescherming kan worden verbeterd.

In 2022 zal de Commissie de richtsnoeren van 2009 inzake vrij verkeer herzien. De herziening zal de meest recente ontwikkelingen weerspiegelen, en met name de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie met betrekking tot de diversiteit van gezinnen.

In 2022 zal de Commissie ook een horizontaal wetgevingsinitiatief inzake de wederzijdse erkenning van ouderschap tussen de lidstaten voorstellen. Wanneer de Commissie nieuwe wetgeving overweegt, moet zij op basis van de informatie waarover zij beschikt, beoordelen volgens welke prioriteiten zij moet handelen en of het haalbaar is dat de maatregelen die zij overweegt, door de EU-wetgevers, het Europees Parlement en de Raad zullen worden vastgesteld. In het licht van deze elementen is de Commissie van mening dat in dit stadium maatregelen ter bescherming van de rechten van kinderen in grensoverschrijdende situaties moeten worden voorgesteld. Het wetgevingsvoorstel zal, net als andere EU-instrumenten inzake familierecht, vrij zijn van gendergerelateerde verwijzingen, zodat het de rechten van kinderen in grensoverschrijdende situaties zal beschermen, ongeacht geslacht of gender van de ouders.

De strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers is gebaseerd op de resultaten en aanbevelingen van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten in zijn EU-LHBTI-enquête II. De Commissie heeft er samen met het Bureau voor gezorgd dat de derde editie van de enquête in 2023 zal plaatsvinden, aangezien gegevensverzameling een belangrijke prioriteit voor de Commissie is. De EU-LHBTI-enquête III zal een indicatie geven van de stand van zaken met betrekking tot de rechten van lhbtqi'ers in Europa. De Commissie verwacht dat het verslag in 2024 beschikbaar zal zijn en in het openbaar zal worden besproken.

De oorlog in Oekraïne toont aan dat de nadruk moet liggen op de meest kwetsbare mensen. De Commissie heeft ngo's ontmoet om de behoeften te bespreken van vluchtelingen uit Oekraïne die tot verschillende minderheden behoren, of een groter risico lopen, waaronder die van lhbtqi'ers. De Commissie volgt ook de situatie op verschillende technische niveaus om passende steuninstrumenten te vinden. De Commissie financiert ngo's via het programma "Burgers, gelijkheid, rechten en waarden" ter ondersteuning van diensten, waaronder veilige huizen voor lhbtqi'ers aan de grenzen.

Wat betreft de stand van zaken met betrekking tot de procedure tegen Polen en Hongarije op grond van artikel 7, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie: deze zijn nog steeds aan de gang bij de Raad. Wat Polen betreft, heeft de Commissie op 20 december 2017 een met redenen omkleed voorstel uit hoofde van artikel 7, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie aangenomen. De Raad heeft tot dusver vijf formele hoorzittingen over Polen gehouden. Wat Hongarije betreft, is het met redenen omklede voorstel van het Europees Parlement dat de procedure in gang heeft gezet, op 12 september 2018 aangenomen. Het Parlement is van mening dat er een duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending door Hongarije van de in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie bedoelde waarden. De Raad heeft tot dusver vier formele hoorzittingen over Hongarije gehouden. De Raad heeft ook regelmatige agendapunten over de situatie in Polen en Hongarije gepland. De Raad blijft beide procedures behandelen op grond van artikel 7, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

Sinds 2010 publiceert de Commissie jaarverslagen¹ over de toepassing van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Na de publicatie van de nieuwe strategie ter versterking van de toepassing van het Handvest² in 2020 heeft de Commissie de jaarverslagen thematisch benaderd. Het verslag van 2022 zal gewijd zijn aan de ruimte voor het maatschappelijk middenveld en de rol ervan bij de bevordering en bescherming van de grondrechten uit hoofde van het Handvest.

¹ https://ec.europa.eu/info/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights/application-charter/annual-reports-application-charter_nl

² https://ec.europa.eu/info/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights/application-charter/eu-strategy-strengthen-application-charter_nl

De Commissie vertrouwt erop dat zij met de toelichting in dit antwoord voldoende is ingegaan op de door het Vlaams Parlement aan de orde gestelde punten en zij kijkt ernaar uit de politieke dialoog in de toekomst voort te zetten.

Hoogachtend,

Maroš Šefčovič
Vicevoorzitter

Helena Dalli
Lid van de Commissie

